

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№3 (253)

20 квітня 2018 року

Видається з 1933 року

Випускники природничого ф-ту з деканом проф. Т.Ю. Маркіною

Ярмарок вакансій—2018

КОЖНОМУ ВИПУСКНИКОВІ — РОБОЧЕ МІСЦЕ

11 квітня 2018 року в ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся урочистий Ярмарок вакансій випускників (бакалаврів та магістрів) денної форми навчання.

До складу створеної комісії увійшли: голова комісії — ректор І.Ф. Прокопенко, заст. голови комісії — перший проректор О.А. Андрущенко, члени комісії: проректор з навчальної роботи Н.М. Якушко, голова профспілки ун-ту С.А. Білецька, голова ССМ ун-ту Є.Ю. Дьячкова, декани ф-тів. У Ярмарку вакансій брали участь директор Департаменту науки й освіти Харківської обласної державної адміністрації Л.Г. Карпова, а також представники управлінь освіти м. Харкова та області.

У розподілі взяли участь 1140 випускників денної форми навчання, з них навчалися за

рахунок державного бюджету 619 осіб, за контрактом — 521 особа. Робочі місця пропонувалися 249 магістрам та 891 бакалавру. До установ освіти та інших державних установ працевлаштувалися понад 80% випускників-магістрів та 11% бакалаврів, тому що 794 бакалаври планують продовжити навчання в магістратурі.

В університеті діє програма роботи з випускниками, головний девіз якої «Кожному випускникові — робоче місце в закладах освіти!»

Т.А. Родченко, зав. відділу працевлаштування

Магістри укр. мовно-літ. ф-ту ім. Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Міжнародне співробітництво

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ ПОСОЛЬСТВА КНР

29 березня наш ун-т відвідали начальник відділу з питань освіти Посольства Китайської Народної Республіки в Україні пан Ван Дацзюнь і третій секретар цього ж відділу пан Лю Тай.

Делегація зустрілася з керівництвом ун-ту: ректором, акад. І.Ф. Прокопенком, першим проректором, проф. О.А. Андрущенко, кер. міжнародного відділу Л.С. Калашник. Візит почесних гостей збігся із Всеукраїнською науково-практичною конференцією «Питання сходознавства в Україні», що проводилась у нашому ун-ті. Пан Ван Дацзюнь, відкриваючи пленарне засідання конференції, сказав, що ще зі студентських часів мріяв відвідати Харків, бо багато чув про місто від своїх викладачів російської мови доч. О. Палатовської і проф. І. Степанченка, наших співробітників.

Члени амбасад відвідали Китайський культурний центр ун-ту, зі студентами II курсу взяли участь у чайній церемонії, ознайомились із фотовиставкою, поспілкувались зі

студентами, подарували центру набір сувої з китайським живописом, відвідали заняття першокурсників з каліграфії, а на III-IV курсах — практичні заняття з китайської мови.

Пан Ван Дацзюнь і пан Лю Тай поспілкувались з деканом ф-ту іно-

земної філології В.А. Борисовим, кер. міжнародного відділу Л.С. Калашник, в.о. зав. кафедри східних мов Н.В. Рудою про кількість студентів, що вивчають китайську мову, про мовне стажування в Китаї та навчання в китайській магістратурі, про роботу

нашого Китайського культурного центру. Гості були дуже задоволені, обіцяли підтримку Посольства у вирішенні проблем стажування в Китаї, багато жартували та захоплювалися красою наших дівчат.

Н.В. Руда, в.о. зав. кафедри східних мов

Всесвітній день спорту

ЗАРАДИ МИРУ І РОЗВИТКУ

6 квітня в ун-ті відзначали Всесвітній день спорту заради миру і розвитку. До студентів істафу та економфаку завітали видатні спортсмени: ЗМС України із синхронного плавання, багаторазова переможниця світових та європейських змагань, учасниця Олімпійських ігор 2016 року, радник голови ХОДА, випуск-

ниця ф-ту ФВ і спорту 2017 р., а нині викладач каф. циклічних видів спорту нашого ун-ту Катерина Садурська; ЗМС з фехтування на шпагах, чемпіон та багаторазовий призер Чемпіонату світу та Європи, триразовий учасник Олімпійських ігор 2004, 2008, 2016 рр., член збірної команди України, випуск-

ник ф-тів ФВ і спорту та економічного Максим Хворост; ЗМС зі скелелазіння, триразова чемпіонка світу, багаторазова переможниця світових та європейських змагань, Кавалер ордена Княгині Ольги III ступеня, канд. пед. наук, доцент каф. олімпійського та профспорту і спортгор нашого ун-ту Олена Репко.

З привітанням і теплими спогадами про присутніх олімпійців виступив ректор, член ВК ХО відділення НОКУ, президент ХО спортивної спілки учнівської та студентської молоді акад. І.Ф. Прокопенко. Він наголосив на необхідності щоденного заняття фізичними вправами, дотримання етики та олімпійських принципів у людських стосунках, закликав усіх займатися спортом.

К. Садурська від імені присутніх олімпійців щиро подякувала Івану Федоровичу за підтримку спортсменів і його особистий внесок у розвиток спортивного руху в Україні. Учасники заходу

ознайомилися з короткою інформацією про видатних спортсменів ХНПУ та славетних спортсменів-випускників історичного, юридичного й економічного ф-тів. Студенти мали змогу почути цікаві розповіді про спортивне життя в синхронному плаванні, фехтуванні та скелелазінні, поставити будь-які запитання Чемпіонам, отримати відверту відповідь.

Студент I курсу істафу Максим Бородин за краще запитання олімпійцям отримав диск у подарунок від НОКУ. Книгою про учасників зимових олімпійських ігор 2018 р. від НОКУ була нагороджена найспортивніша дівчина істафу, гравець футзальної жіночої команди, Христина Степаненко.

Усі учасники зустрічі отримали календарі ун-ту з автографами олімпійців і мали змогу сфотографуватися з ними та їхніми найціннішими медалями.

І.В. Кривенцова, доц., голова Спортклубу ун-ту

Слово — декану

Досвід роботи свідчить про те, що на молодіших курсах факти плагіату здебільшого не усвідомлюються. Вони не завжди розуміють, які наукові факти є загальновідомими, а які мають авторство і потребують адекватного посилання. Багато першокурсників не бачать різниці між конспектуванням, підготовкою реферату, наукового огляду з того чи того питання і не знають вимог до відповідних типів робіт. Тому викладачі кафедр ф-ту, ставлячи завдання законспектувати наукову статтю або підготувати реферат, обов'язково розповідають про сутність явища «плагіат» і намагаються пояснити, як уникнути його під час наукової робо-

ти, як правильно вказувати джерела, оформлювати цитати.

Викладачі кафедри слов'янських мов створили низку хрестоматій, що мають необхідну атрибуцію-посилання, і вимагають під час вивчення теоретичних курсів конспектувати роботи знаних філологів щодо різних питань мовознавства з урахуванням необхідних посилань, атрибуції цитат і прореферованих теорій.

Важливим етапом запобігання плагіату є вибір тем курсових і магістерських робіт та написання їх.

На ф-ті славістики, обираючи тему майбутньої наукової роботи, викладачі кафедр ретельно обговорюють її, звер-

АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ — НІ!

Про систему роботи з боротьби із плагіатом на засіданні виконавчої ради ун-ту розповіла декан ф-ту славістики професор Тамара Петрівна Спаканкова.

тають увагу на оригінальність, відсутність уже виконаних робіт за такою тематикою, обов'язково наявність наукової новизни. Викладачі поетапно знайомляться з підготовленими фрагментами курсових робіт, що дає можливість упливати на якість роботи під час її виконання, своєчасно виявляти плагіат і вимагати його усунення, стежити за наявністю в роботі посилань на джерело (без них курсова робота не приймається до розгляду і не

оцінюється позитивно). На заключному етапі курсова робота перевіряється за допомогою електронного середовища (системи Unplag), що надає можливість самим студентам виправляти свою роботу без дисциплінарних стягнень. Крім того, на кафедрі слов'янських мов створено методичні рекомендації щодо підготовки наукових робіт студентів, де в окремому розділі вказано на ознаки плагіату і способи запобігання йому.

У курсі «Методика наукових досліджень» у магістрів темі кумулятивності наукових досліджень приділяється спеціальна увага.

Кожен із магістрів знайомиться з питаннями наукової етики, наступності (спадкоємності) в науці й самостійності. Матеріали наукових досліджень магістрів перед опублікуванням ретельно перевіряються науковими керівниками і проходять на кафедрах «темне» рецензування. Під час попереднього захисту наукових досліджень, а також публічного захисту на засіданні ДЕК обов'язково відзначається самостійність/несамостійність роботи. У цьому році плануємо перед захистом

магістерських наукових досліджень оприлюднити їх на сайті кафедри.

Під час роботи з аспірантами проблема плагіату є складнішою, оскільки в дисертації частіше використовуються інші види плагіату: перефразування фрагментів чужих робіт без посилань на оригінал, змістовий плагіат і неточне цитування. Уважне поетапне ознайомлення науковим керівником з фрагментами дисертаційного дослідження під час його написання дає можливість своєчасно виявити різні форми плагіату й усунути його.

Така послідовна робота, на нашу думку, сприятиме підвищенню якості освіти.

Л.І. Кожан, зав. від. обслуговування НБ
О.І. Романовська, зав. наук.-метод. від. НБ

МИ СЬОГОДНІ — НАРОД!

Не буває чужої війни,
Як нема і чужого болю.
Бо життя віддали сини,
Аби ми відстояли волю.

16 лютого 2018 року в читальному залі № 1 (вул. Алчевських, 29) і 20 та 22 лютого 2018 року в читальному залі № 4 (вул. Валентинівська, 2) відбулись виховні заходи, присвячені вшануванню пам'яті Героїв Небесної Сотні.

Кожна історія цих героїв, які загинули під час Революції Гідності, відстоюючи права і свободи людини, європейське майбутнє України, викликає гострий, пронизливий біль, не лише байдужим. Іх, таких різних за віком і професіями, об'єднав Майдан, зробивши побратимами, «лицарями світла». Вони віддали найцінніше — своє життя — заради того, аби Україна та всі ми встали з колін, щоб почали змінювати нашу державу, а наші діти та онуки дістали змогу жити в оновленій європейській країні.

Для студентів I курсу істафу, I та II курсів ф-ту початкової освіти, викладачів і співробітників ун-ту працівники бібліотеки представили огляд подій Революції Гідності, книжкові

виставки «За Україну, за її волю!», «Лицарі світла», постійно діючий стенд документальних матеріалів «Час плине, а пам'ять залишається...», презентацію «Пам'яті загиблих на Майдані присвячується...» і фільм харківської медіа-групи «НАКИПЕЛО» про ці події.

Світла та вічна пам'ять усім, хто віддав своє життя за Україну! Герої не вмирають!

Дякуємо за допомогу в організації заходів декану ф-ту початкової освіти докт. пед. наук, проф. **Т.О. Довженко** та доц. каф. історії України, координатору з виховної роботи істафу **І.В. Черніковій**.

О.І. Романовська, зав. наук.-метод. відділу
ІІІ ун-ту

КВК

ВЕСЕЛІ ПЕРЕМОГИ, АБО ТЯЖКА ПРАЦЯ 25 РОКІВ ПОСПІЛЬ!

У 2018 році Клубу КВК «Перша столиця» виповнюється 25 років. Пріємним подарунком до ювілею стала перемога університетської команди «День взяття Бастилії» на Вінницькому фестивалі «Ліга сміху». Вітаємо наших веселих і кмітлих! Бажаємо яскравого КВК-сезону!

А. Денисенко, доц. каф. історії педагогіки та порівняльної педагогіки

Ювілеї

24 березня 2018 р. укр. мовно-літ. ф-т вінчував славетний 90-річний ювілей док. філол. наук, проф. **Лідії Андріївни Лисиченко** — відомої української мовознавиці, представниці Харк. філол. школи, авторки монографій із питань діалектології, семасіології, лінгвопоетики, лінгвоконцептології, історії укр. мовознавства (близько 200 праць).

Лідія Андріївна родом із с. Кам'янка Троянського р-ну Сумської обл. Закінчила з відзнакою філол. ф-т ХДУ імені М. Горького (1946–1951). Канд. дисертація (1955) стала першою монографічною працею про особливості говірки Куп'янського і Дворічанського р-нів, а докторська — про семантичну структуру слова в укр. мові (1978).

Викладацький шлях УДП імені Г.С. Сковороди розпочався 1955 р. на каф. укр. мови й тривав 60 років, із яких 36 вона її очолювала, а також була деканом філфаку в 1972–1980 рр. За її наглядом захищено 4 докт. і 30 канд. дисертацій.

З 1987 р. за ініціативи Л.А. Лисиченко відновлено діяльність Харк. історико-філол. товариства, започаткованого ще О.О. Потебнею та М.Ф. Сумцовим. Наприкінці 80-х рр. XX ст. ініціювала видання зб. наук. праць «Лінгвістичні дослідження» і майже чверть століття була його головним редактором, а також членом редколегії всеукр. науково-метод. журналу «Вивчаємо українську мову та літературу», зб. наук. праць «Мова в професійному вимірі» НУЦЗ України.

Проф. Лисиченко 12 років очолювала спецради ХНПУ із захисту канд., а з тим і докт. дисертацій з укр. мови, а в 2003–2015 рр. була їх членом.

За заслуги в освіті й науці, громадському житті країни нагороджена медаллю А.С. Макаренка, медаллю «Учасник ВОВ», почесними знаками «Відмінник нар. освіти Узбекиської РСР» та «Відмінник нар. освіти Української РСР». Указом Президента України її призначено довічну держ. стипендію як видатному діячеві освіти. Лідія Андріївна є почесним проф. НУЦЗ України.

Сердечно вітаємо нашого мудрого Вчителя, шанованого Вченого, Людину своєї епохи, своєї держави, що сформувала її дух, гідність, людські чесноти й цінності! Многая літа, дорога Лідіє Андріївно!

Колектив укр. мовно-літ. ф-ту імені Г.Ф. Квіткі-Основ'яненка

18 березня 2018 року відсвяткував свій 90-річний ювілей ветеран історичного ф-ту ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, дитина Великої Вітчизняної війни, один з організаторів та активних учасників козацького руху нашого університету, Голова старійшин, полковник УКОНОЦ УК ім. Г.С. Сковороди, засновник наукової школи досліджень з історії української культури в ХНПУ ім. Г.С. Сковороди д. іст. наук, проф. **Василь Якович Білоцерківський**.

Понад 60 років його життя було віддані педагогічній та науковій діяльності, з них чверть століття пов'язано з нашим університетом.

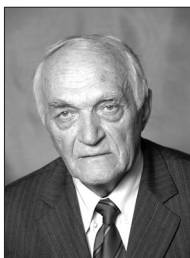
Б.Я. Білоцерківський народився в 1928 р. в с. Одринка Нововодолазького р-ну Харківської області. Трудову діяльність розпочав у роки Великої Вітчизняної війни. Після закінчення істафу ХДУ ім. О.М. Горького в 1953 р. працював учителем історії Обертинської СШ Обертинського району Станіславської (Івано-Франківської) обл., директором Тимофіївської середньої школи Близнюківського району Харківської обл., директором Коротичанської СШ Харківського р-ну Харківської обл.

У 1960–1963 рр. навчався в аспірантурі ХДУ. У 1964 р. захистив кандидатську дисертацію і став працювати у вищій школі: спочатку в ХДУ, з 1978 р. в Харківському інституті механізації та електрифікації сільського господарства. В 1987 р. захистив докторську дисертацію — одну із перших дисертацій, присвячених проблемі розвитку української культури.

У 1990–2001 рр. обіймав посаду завідувача кафедри історії України ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, а з 2001 р. працював проф. цієї кафедри. Керував аспірантами та докторантами, був членом спеціалізованої вченої ради Харківської академії культури. Під його керівництвом захищено 15 кандидатських дисертацій.

У 2015 р. Василь Якович пішов на заслужений відпочинок, проте не поривав зв'язків з рідним факультетом.

Колектив історичного ф-ту щиро вітає ювіляра, бажає йому довгих років, міцного здоров'я, творчого натхнення!

11 марта отметил свой 80-летний юбилей **Игорь Иванович Доценко**.

Дорогой Игорь Иванович!

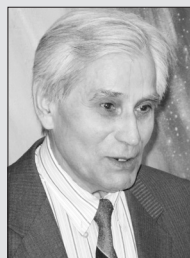
Ваша судьба неразрывно связана со славной историей нашего университета, нашего факультета и кафедры русской и зарубежной литературы, русской и мировой литературы и ныне мировой литературы. Без Вас эту историю не только трудно, но и невозможно представить, так как Вы одна из ярчайших и знаковых ее фигур. В течение многих лет Вы были деканом филологического факультета, заведующим кафедрой русской и зарубежной литературы. Вы вырастили не одно поколение студентов-филологов, ввели в профессиональную науку не одного одаренного исследователя, написали не один десяток отмеченных глубиной и оригинальностью мысли научных статей. Вас ценят как непревзойденного рецензента и оппонента многочисленных докторских и кандидатских диссертаций, обсуждавшихся на кафедре и в специализированном совете.

Для нас Вы всегда были и есть образцом преданного служения Филологической науке, чрезвычайно ответственного отношения к делу, высочайшей добросовестности. Мы всегда восхищались Вашей компетентностью во всем, что бы Вы ни делали — читали ли лекцию, писали ли научную статью, выступали ли с отчетом на заседании совета факультета, распределяли ли годовую нагрузку преподавателей... Коллеги ценили в Вас и такое присущее далеко не каждому человеку и руководителю качество, как повышенное чувство справедливости. В любой работе, за которую Вы брались, чувствовалась рука ответственного, неравнодушного человека, подлинного профессионала.

Вы создали прекрасную дружную семью, вырастили двух одаренных детей, а теперь воспитываете внуков.

И сегодня, поздравляя Вас со славным юбилеем, дорогой наш Учитель, Коллега и Друг, хотим от всего сердца пожелать Вам крепкого здоровья, благополучия, тепла семейного очага, неиссякаемой бодрости духа, ну и, конечно же, еще МНОГАЯ и МНОГАЯ ЛЕТА!

Любящие Вас друзья и коллеги по кафедре мировой литературы

Закордонний досвід

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В ПОЛЬЩІ

39 по 20 січня викладач природничого ф-ту С.Ю. Макеєв проходив стажування у Wyższa Szkoła Biznesu — National-Louis University й поділився враженнями про університет та систему дистанційної освіти в Польщі.

Вища школа бізнесу — National-Louis University (WSB — NLU) є філією Національного університету Луїса (м. Чикаго, США) та налічує близько 4500 студентів, навчання проводиться польською та англійською мовами, побудоване на принципах сучасної європейської освіти.

До складу ун-ту входять два навчальні кампуси: у Новому Сончі й Тарнуві, технопарк MMC Brainville.

Ун-т має три ф-ти: інформатики, управління та психології. Пропонує навчання на ступінь бакалавра й магістра за такими напрямками: інформатика, менеджмент, політологія, управління бізнесом, соціальна робота, психологія. WSB — NLU є одним із перших недержавних закладів вищої освіти в Польщі, а також першим ун-том, який запропонував американський диплом бакалавра мистецтв (Bachelor of Arts) на додаток до польського диплома, і надає своїм студентам можливість одержати багато сертифікатів, визнаних у всьому світі: Microsoft IT Academy, CISCO, CIMB, Cambridge ESOL тощо.

В ун-ті діє Cloud Academy — сучасна інтегрована система дистанційної освіти, створена Центром досліджень та програмування WSB — NLU. Система надає студентам комплексне обслуговування процесу навчання та створює можливості для повного інтерактивного дистанційного навчання за допомогою інноваційного модуля мультимедіа із доступом з будь-якого мобільного пристрою. Cloud Academy першою у Польщі запропонувала функції віртуального деканату та електронної залікової книжки.

WSB — NLU позитивно оцінює Польським комітетом з акредитації з усіх акредитованих галузей навчання. В ун-ті навчається велика кількість студентів-іноземців, у тому числі з України.

До програми стажування входила дистанційна та очна частина. Дистанційна здійснювалася за допомогою системи Cloud Academy та містила у собі вивчення організаційної структури ун-ту, ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчального процесу — примірниками віртуальних лекційних курсів з різних дисциплін, вивчення досвіду дистанційної освіти та проходження

дистанційного курсу з предмету за вибором, роботу з електронним бібліотечним фондом ун-ту. Очна частина складалася з презентації ун-ту, безпосереднього ознайомлення з його матеріально-технічною частиною, аудиторною та позааудиторною роботою відповідно до змісту програми стажування, консультацій, наукових дискусій, роботи з бібліотечним фондом ун-ту.

дистанційного курсу з предмету за вибором, роботу з електронним бібліотечним фондом ун-ту. Очна частина складалася з презентації ун-ту, безпосереднього ознайомлення з його матеріально-технічною частиною, аудиторною та позааудиторною роботою відповідно до змісту програми стажування, консультацій, наукових дискусій, роботи з бібліотечним фондом ун-ту.

Профорієнтація

ПРАЗДНОВАТЬ ВСЕГДА ПРИЯТНО

Китайская поговорка «Сегодня работаешь нестарательно, завтра старательно ищешь работу» касается и профориентационной работы, определяющей преподавательскую нагрузку на несколько лет вперед.

Значение работы с будущими абитуриентами нельзя недооценивать, поэтому общение со школами ведется практически во всех университетах страны. Факультеты и кафедры могут самостоятельно выбирать формы этой работы. Уже несколько лет на кафедре восточных языков профориентационная работа начинается с младшими школьниками, для которых праздники восточной культуры проводятся как на ф-те, так и в школах, в которые мы выезжаем с мастер-классами и презентациями.

Так, во время летних и зимних каникул для учащихся десяти школ Харькова и области в культурных центрах нашего университета проводятся мастер-классы по чайной церемонии, каллиграфии, оригами, наделанию кимоно, экскурсии в буддистский храм. Накануне китайского Нового года для учащихся США №16 был организован мастер-класс по вырезанию традиционных праздничных фонариков и фигурок собаки — символа

2018 года. В феврале студенты-китайцы проводили лекции-презентации о культуре Китая для учеников лицея «Профессионал». Для девятиклассников Кулянской гимназии №1 были организованы пробные уроки иврита, китайского, турецкого и персидского языков. Учащиеся пообщались с преподавателями и студентами нашего ф-та, познакомились с работой наших культурных центров.

Особое место в профориентационной работе нашей кафедры занимают праздники стран изучаемого языка: Китая, Японии, Турции, Израиля и Ирана. Один из самых важных для китайцев праздник Весны отмечается у нас уже много лет. В преддверии праздника студенты украшают ф-т и китайский культурный центр традиционными надписями, фонариками, фигурками животных, вырезанными из бумаги. На праздничный концерт номера художественной самодеятельности готовят не только студенты-китайцы, но представите-

ли других восточных языков. В гости с музыкальными подарками традиционно приходит корейская школа «Денсури» и вьетнамское землячество. Настоящей изюминкой праздника в этом году стало выступление аспирантов нашего ун-та, граждан КНР. В наш Китайский культурный центр, в котором поместили фотовыставку «Такой разный Китай», мы пригласили школьников из подшефных школ.

Вот уже три года еще одной из форм профориентационной работы, которая знакомит жителей Харькова и других областей с восточными языками, являются выступления наших студентов с концертом и мастер-классами по каллиграфии и оригами во время Праздника Весны в ТРЦ «Караван». Такое сотрудничество выгодно, ведь ТРЦ «Караван» размещает на своей территории рекламу ф-та иностранной филологии и нашего ун-та.

Е.Е. Жукова, к.ф.н., доц. каф. восточных языков

Олімпіада

ТРИ ТУРИ ЗМАГАНЬ З ПЕДАГОГІКИ

Стало доброю традицією кожного року проводити на кафедрі загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Всеукраїнську олімпіаду з педагогіки серед студентів ун-ту.

Перший, теоретичний тур передбачав письмову роботу з виконанням завдань тестового характеру (закритої та відкритої форм), у яких студенти повинні були продемонструвати чіткі системні знання з педагогіки. У другому, практичному турі «Калейдоскоп виховних заходів» студенти в різних формах показали свої вміння проводити виховні години. Учасники, спираючись на знання змісту сучасних педагогічних виховних технологій, повинні були продемонструвати їх реалізацію (шляхи, форми, методи, тощо) у фрагменті виховного заходу. Під час презентації виховних заходів в аудиторії не було суперництва, навпаки, усі конкурсанти охоче допомагали й підтримували один одного.

Третій день олімпіади проходив під девізом «Я маю захоплення і можу ними поділитися зі своїми учнями». Він пройшов у дружній та невимушеній атмосфері. Студенти не просто показали свої таланти і захоплення, а влаштували справжнє свято для викладачів кафедри. Під час виступу деякі учасники продемонстрували свої вміння декламувати вірші, інші виявили себе в танцях і піснях, а студент істафу Олександр Гончаров вразив викладачів авторською піснею. У загальному підсумку маємо такі результати: I місце — **Вікторія Заморина**, природн. ф-т; II місце — **Марія Лобусова**, ф-т іноз. філології; III місце — **Юлія Чепеленко**, ф-т псих. і соціології. Кожного було відзначено грамотою в певній номінації і пам'ятними подарунками.

А.М. Цапко, к.п.н., викл. каф. загальної педагогіки і ПВШ

Наші успіхи

ШЕВЧЕНКО НА КОНКУРСІ ШЕВЧЕНКА

За результатами фінального етапу VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені

Тараса Шевченка студентка III курсу українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квіткі-Основ'яненка **Юлія Шевченко** посіла III місце. Щиро вітаємо й бажаємо досягати нових висот!

Ю.М. Лебеденко, доц. каф. укр. мови

24 березня Тетяна Володимирівна Рогова відсвяткувала ювілейний день народження. Тетяна Володимирівна народилася в сім'ї учителів і не зрадила учительській професії, закінчила фізмат нашого ун-ту. Працювала учителем математики, директором школи, а з 1994 року на кафедрі загальної педагогіки і ПВШ викладачем, доцентом, професором.

Т.В. Рогова на високому рівні викладає навчальні дисципліни: «Педагогіка», «Основи педагогічної майстерності», «Педагогіка вищої школи», «Педагогічний менеджмент», спецкурси для аспірантів, керує аспірантами, докторантами, підготувала 5 кандидатів та 1 доктора педагогічних наук.

Головні напрями наукових досліджень знайшли відображення в близько 100 наукових працях, із них — 7 монографій і 1 підручник. Найбільш вагомими є «Персоналізований підхід в управлінні педагогічним колективом школи», «Організація контролю в системі шкільної освіти», «Урахування специфіки діяльності середніх загальноосвітніх шкіл у процесі їх атестації». Проф. Т.В. Рогова працює в складі спеціалізованої вченої ради (Д 44.053.01) у Полтавському НПУ імені В.Г. Короленка, є членом редакційної колегії фахової збірки наукових праць «Педагогіка та психологія».

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України» (2001 р.), знаком «Василя Сухомлинського» (2012 р.), Почесною відзнакою ХНПУ імені Г.С. Сковороди (2012 р.), Почесною Грамотою ХНПУ імені Г.С. Сковороди (2013 р., 2015 р.), знаком «За наукові та освітні досягнення» (2014 р.), Почесною Грамотою НАПН України (2014 р.), знаком «К.Д. Ушинського» (2018 р.).

Бажаємо Тетяні Володимирівні, чуйній, толерантній, уважній та працелюбній людині, здоров'я, натхнення й творчості в подальшій роботі.

С.Т. Золотухіна, зав. каф. загальної педагогіки ПВШ

Поради лікаря

МІСЯЧНИК БОРОТЬБИ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ

Щорічно в Україні березень є місяцем боротьби з туберкульозом, хворобою, що стосується кожного.

Наразі Україна на другому місці в Європі після Росії за захворюваністю на туберкульоз (із розрахунку кількості хворих на 100 000 людей). У 2017 році 29000 українців захворіли на туберкульоз, серед них понад 800 дітей.

У кінці XIX століття — на початку XX століття була всевітня епідемія туберкульозу, яка стала поштовхом до значних відкриттів стосовно перемоги над цією хворобою. У 1882 р. німецький учений Роберт Кох знайшов збудника туберкульозу, якого назвали паличкою Коха, а зараз — мікобактерією туберкульозу. У 1887 р. наш співвітчизник із Галичини Іван Пулюй, а згодом у 1895 р. німецький учений Конрад Рентген відкрили X-промені. Це започаткувало розвиток рентгенології та поліпшило діагностику туберкульозу. У 1919 р. французькі вчені Кальмет і Герен розробили вакцину БЦЖ, що започаткувало щеплення проти туберкульозу.

У 1944 р. американський бактеріолог Ваксман, що народився на Вінничині, а навчався в Одесі, отримав антибіотик стрептоміцин, який виявився ефективним проти туберкульозу.

Сучасний туберкульоз — це інфекційне захворювання, яке викликається мікобактеріями і передається переважно повітряним шляхом. Воно характеризується запальним процесом з подальшим розпадом в уражених органах, сильною інтоксикацією організму в цілому та особливо тривалим перебігом. Через відсутність нових протитуберкульозних препаратів існуючі нині стають неефективними та хворі не можуть вилікуватися.

Джерелом інфекції може бути хвора людина, а також заражені мікобактеріями продукти тваринного і рослинного походження, ґрунт.

Туберкульоз від хворого поширюється під час кашлю, чхання, розмови та пиловим способом (засохлі крапельки мокротиння перетворюються в інфікований пил, який є на підлозі, предметах, у повітрі), шляхом прямого контакту при рукогостиканні, коли руки хворого забруднені мокротинням. Туберкульоз розвивається тоді, коли в людини знижений імунітет унаслідок тривалого стресу, депресії, виразкової хвороби, цукрового діабету, захворювань щитоподібної залози, недостатнього харчування, поганих житлових умов, виснажливої праці тощо.

Симптомів, які були б притаманні лише цій недугі, немає. Однак кожен громадянин повинен знати, що при туберкульозі легень можуть бути такі ознаки: кашель протягом 3 тижнів і більше, зниження маси тіла (схуднення), слабкість, утомлюваність, підвищення температури тіла до 37,2–37,5 °С або лихоманка, потіння вночі, біль у грудній клітині, задишка, погіршення апетиту, кровохаркання. За появи будь-яких із зазначених симптомів треба звернутися до лікаря, щоб пройти обстеження. Усе доросле населення повинне раз на рік обстежуватися методом флюорографії безкоштовно і безвідмовно.

Щоб захистити себе від небезпеки зараження, слід вести здоровий спосіб життя: правильно харчуватися, займатися фізкультурою, спортом, загартовуватися, дотримуватися особистої гігієни, бувати на свіжому повітрі, своєчасно звертатися до лікаря. Пам'ятайте головне: важливо не те, чи потрапить у ваш організм мікобактерія туберкульозу, а те, як організм її зустріне. Отож здоровий спосіб життя, дбайливе ставлення до свого тіла та адекватна імунна відповідь (яка в першу чергу досягається щепленням) — запорука того, що навіть якщо ви вдихнете збудника туберкульозу, то він не залишиться із вами назавжди.

Отже, будьте пильні! Пам'ятайте: ваше здоров'я у ваших руках!

Т.І. Циганкова, керівник пункту охорони здоров'я ХНПУ, лікар-терапевт

Академічна мобільність

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ СТУДЕНТОВ-КИТАИСТОВ

Уже 20 лет, благодаря двусторонним договорам, студенты-китайцы кафедры восточных языков имеют возможность проходить языковую стажировку в университетах Китая.

Так, ежегодно от пяти до пятнадцати студентов, изучающих восточные языки, уезжают на стажировку в рамках программы академической мобильности. Причем если раньше студенты после стажировки возвращались на тот же курс, с которого уезжали, теряя целый год, то с 2015 года, согласно закону об академической мобильности, наши студенты получили возможность обучаться за границей, параллельно продолжая учиться в ХНПУ имени Г. Сковороды со своей группой дистанционно. Задания по предметам курса в течение семестра или года им высылают преподаватели, и, таким образом, студенты-стажеры,

выполняя задания, набирают необходимое количество баллов, что позволяет им по приезду сдавать экзамены на равных со своими однокурсниками.

Пользуясь преимуществами академической мобильности, наши студенты имеют замечательную возможность познакомиться с культурой и системой образования другой страны, улучшить знание иностранного языка, найти новых друзей и получить бесценный опыт общения с зарубежными ровесниками. Участие в программе академической мобильности является хорошим дополнением к диплому и, безусловно, повышает конкурентоспособность наших студентов на рынке труда.

Следует отметить доброжелательное отношение преподавателей нашего факультета к студентам, которые проходят языковую стажировку в Китае. К сожалению, не все преподаватели нашего университета ознакомлены с программой академической мобильности, что создает некоторые трудности в обеспечении студентов учебными материалами и зачетными заданиями. Надеемся, что в ближайшее время преимущества этой программы будут оценены не только студентами, но и преподавателями.

Н.В. Рудая, к.ф.н., и.о. зав. кафедрой восточных языков

ПОДОРОЖ ДО ПІДНЕБЕСНОЇ

З початку навчання китайської на кафедрі східних мов ХНПУ ім. Г.С. Сковороди всі студенти мріють побачити Піднебесну на власні очі.

Адже Китай не зрозумієш, поки самостійно не відвідаєш, поки не поринеш у культуру червоних ліхтарів, поки не спробуєш гостру вуличну їжу, поки не відчуєш запах буддистських храмів. У минулому році завдяки програмі стипендій Інституту Конфуція нашим студентам вдалося отримати грант на навчання терміном у півроку. Потрапивши до міста Хефей (провінція Анхой), ми навчалися в Anhui University, в одному з найбільших осередків освіти цієї провінції. До курсу китайської мови

були включені факультативи з читання, аудіювання, граматики та говоріння. Проводилися заходи, спрямовані на знайомство з культурою Китаю: чайні церемонії, майстер-класи, екскурсії історичними місцями. Велика кількість іноземних студентів з різних куточків світу створювали незабутню атмосферу єднання національних меншин. Подорожуючи кожен раз до нової країни, здобуваєш безцінний досвід, адже пізнання зворотного боку життя різних народів, їх традицій та побуту залишає відбиток

у підсвідомості, змушує замислитися над відмінностями між європейськими та азіатськими поглядами. Кожен начебто відкриває горизонт, з'являється власна зона комфорту, друзі з абсолютно різних країн і континентів, новий погляд на речі. Люди під впливом іншого менталітету змінюються швидше, ніж наша планета встигає обернутися навколо Сонця.

Найбільше захопив нас подих Шанхай, коли під час канікул випала нагода відвідати цю перлину Китаю. Місто-душа, місто-мрія, місто, яке ніколи не зупиняється, воно пульсує та відбиває власний ритм життя. Не тільки гучна назва і яскрава обкладинка, але й незабутні відчуття всередині. Прогулюючись містом, тільки й встигай піднімати погляд і милуватися шпильми хмарочосів, які рівними рядами прямують до самих небес. Хочеться жити й дихати на повні груди, та з останнім є проблеми. Смог не відпускає, нагадує про себе, а додаток в телефоні лише повідомляє: «unhealthy air quality».

Щоб відчувати себе «on top of the world» у Китаї, потрібно лише робити висновки з того досвіду, який ти отримав, відкриватися новим враженням та приймати світ з розпростертими обіймами.

М. Тищенко, 42 а/к, ф-т іноз. філол.

Студентки IV курсу М. Тищенко, Ю. Гармашева, Р. Шевченко, Н. Засавіна під час спажування на екскурсії в Ханьжоу

ІСТОРИКИ В СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТАХ ПОЛЬЩІ

Проект Study Visit in Gdynia один із численних проєктів, спрямованих на обмін досвідом між активною молоддю Польщі й України, Молдови й Білорусі.

Мета проєкту — залучити діячів НДО (Недержавні Організації) у робочий процес соціальних організацій у Польщі для ознайомлення з роботою самоврядування міст і навіть округів, населення яких не перевищує 5 тис. мешканців. Держава виділяє на соціальне забезпечення 23% свого бюджету, окрім цього, ще 1% виділяється на ту сферу, на яку громадянин вирішив відправити 1% свого податку, наприклад у соціальну організацію, що виконує, на думку платника, важливу справу.

Таких у Польщі аж 8800 організацій. Найуспішніші організації мають мож-

ливість отримати щорічну премію від міста, в якому вони діють, або навіть від самого Президента. Так, у Гданську (460 тис. населення) сума «виграшу» становить аж 500 000 злотих.

Члени проєкту впродовж 2-х тижнів дізнавались, як взаємодіють НДО і адміністрації міст (Сопот, Гданськ, Гдиня), щоб побачити, як діє система 1% у містах з різним населенням, бюджетом та тематикою (туризм, промисловість, наука). Щодо просвітницької діяльності проєкт забезпечує ознайомлення з Гданським університетом, дає можливість відвідати заняття разом із польськими студентами та

дізнатися про взаємодію між ректоратом і студентським самоврядуванням. Упродовж усього проєкту поляки намагались показати нам, або навіть «оголити», свої найуразливіші місця: занепокоєність молоді діяльністю влади, що недавно прийшла, поступовим наступом на демократичні цінності, питанням нетолерантності до ЛГБТ суспільства, та протидією ЄС у міграційному питанні, щоб вирішувати їх разом з українцями, білорусами, молдованами, адже вчитись у сусіда — не соромно, соромно не вчитись зовсім.

Максим Агарков, V курс, істфак

СПОДІВАЮСЬ ПОВЕРНУТИСЯ ДО СЛУПСЬКА

Цієї зими студенти істфаку Ігор Чепегін та Олександр Гончаров опинилися в дуже гарному маленькому старому місті Слупськ за програмою академічної мобільності між ХНПУ імені Г.С. Сковороди та Поморською академією й діляться своїми враженнями.

Слупськ — місто в північній Польщі на річці Слупя, близько 18 км від Балтійського моря, разом з мальовничим містечком Устка утворює «двограддя» — одні з найбільш недооцінених міст для туризму в Польщі. Шкода,

що не побачив це місто влітку, але взимку центральна частина міста немов казка. Навчалися ми в Поморській академії, яка має 4 корпуси, поряд з великим торговельним центром. До поїздки польську мову я вивчав самостійно, тому перший навчальний день був для мене культурним шоком. Однією з несподіванок була система індивідуального вибору предметів на 30 кредитів, можна і більше, якщо студент цього хоче.

Гуртожиток дуже комфортний. Кімнати на 3–4 особи забезпечені холодильником, меблі нові, дуже тепло, є Інтернет. На кожному поверсі є пральня машина, душ. Привітні вахтери завжди допомагали, підказували. Доступ до гуртожитку цілодобовий. Біля кампусу є ліс, з'єднаний з місцевим парком.

Освіта в Польщі дає змогу не тільки вчитися, але й подорожувати. Уперше ми поїхали до м. Устка портового містечка на березі Балтійського моря. Складно описати всі емоції, які сповнювали нас у той день. Автостоп? Не знаючи польської мови? По всій півночі Польщі? Кошалін? Щецин? Берлін? Так, мінімум витрат, максимум емоцій. Хочемо подякувати колезі Вікторії Шматко з природничого ф-ту за компанію під час цієї неймовірної подорожі. Раджу всім українським студентам подорожувати саме автостопом, але не поодинці. Так можна краще познайомитися з різними людьми, культурою, країною. Ми отримали безцінний досвід, який знадобиться в подальшому. Тож якщо випадає нагода поїхати за обміном — не прогавте її!

Концерт

СИЛА МУЗИКИ

На ф-ті дошкільної освіти вже стало доброю традицією щороку проводити концерти живої музики.

12 березня викладачі каф. естетичного виховання і технологій дошкільної освіти привітали студентів і викладачів концертом «3 любов'ю до вас» (Анна Ковтун, Марина Кордубан — вокал, Катерина Чумак — фортепіано). У дружній атмосфері виконавці разом із залом заспівали пісень і насолодились чарівними звуками роаялю. Присутні відчули шквал позитивних емоцій, із задоволенням взяли участь у бесіді про музичне мистецтво.

Відомо, що музика (від грецької musike) — буквально значить мистецтво муз, тих самих богинь, які є витоками натхнення, тобто творчого підйому і приливу творчих сил, стану, коли за спиною виростають крила. Музика наділена цілющими властивостями: під звуки гарної музики на очах оживають пониклі рослини. Вона зцілює душі й розбиті серця та в прямому смислі допомагає у відновленні здоров'я після серцевого нападу, зміцнює судинну систему. Музика втамовує біль і, у цілому, прекрасно налаштовує на позитивний лад.

Психологи і педагоги вже давно використовують музику в практиці, бо добре знають, що вона робить нас добрішими й більш чуйними; вона заспокоює або, навпаки, бадьорить; музика зміцнює пам'ять, розвиває розумові здібності, вселяє віру в себе і допомагає досягати поставлених цілей.

На ф-ті дошкільної освіти заняття музикою пронизують увесь освітній процес, що позитивно впливає на рівень професійної підготовки майбутніх вихователів.

Візьмемо на себе сміливість зробити висновок, що музика — це найпотужніший інструмент із підвищення якості нашого життя. Тобто вона саме та реально існуюча чарівна пігулка, яка здатна згодувати людину щасливою!

Н.І. Тарарак, д.п.н., проф., зав. каф. естет. вих. і технологій дошк. освіти

Збори

ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ В УНІВЕРСИТЕТІ

21 березня відбулося відкрите засідання виконкому олімпійської спілки ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

На порядку денному були такі питання: **1.** Розширення складу виконкому Спілки. **2.** Створення робочих груп за напрямками сприяння розвитку олімпійських видів спорту та пропаганди олімпійського руху. **3.** Про участь в обласному та всеукраїнському конкурсах спортивної журналістики. **4.** Затвердження плану роботи Спілки на 2018 рік.

Зі вступним словом виступив президент Спілки, ректор І. Прокопенко, який зазначив: «Багато спортивних заходів на Харківщині відбувається під егідою та за сприяння обласного відділення НОК України. Колектив ун-ту також залучений до олімпійського руху: олімпійські уроки, підйом олімпійського прапора на честь підтримки зимової Олімпіади, зустрічі з олімпійцями, спортивні свята тощо. І це невипадково, бо ун-т має давні олімпійські традиції, ми пишаємося своїми випускниками-чемпіонами, призерами, а також учасниками Олімпійських ігор: Марією Гороховською, Леонідом Жаботинським, Юрієм Венгеровським, Юрієм Поярковим, Катериною Куришко, Володимиром Долговим, Михайлом Тишком, Олександром Гвоздиком, Олександром Горбачуком, Дмитром

Карюченком, Максимом Хворостом, Мариною Конєвою, Катериною Садурською, Мариною Піддубною і ще багатьма іншими видатними спортсменами, які пишуть історію нашої країни і нашого навчального закладу. Саме тому університет має приєднатися до участі в обласному та всеукраїнському конкурсах спортивної журналістики та телевізійних програм «Світ спорту». На кожному ф-ті можна створити куточки олімпійської слави, групи підтримки видів спорту, Інтернет-сторінки за спортивною тематикою тощо». Іван Федорович побажав плідної роботи новоутвореній організації.

В обговоренні поточних питань узяли участь: член виконкому Харківського обл. відділення НОК України А. Губа, декан ф-ту ФВ і спорту В. Коробейнік, голова спортклубу, зав. каф. фізкультурно-оздоровчого та спортивного фехтування І. Кривенцова, завідувач каф. ФВ Т. Гогіна, викладачі, відповідальні за спортивно-масову роботу на ф-тах. Спілка запрошує до співпраці студентів.

І. Кривенцова, голова спортклубу

Подія

10 лютого була відкрита меморіальна дошка пам'яті дворазового олімпійського чемпіона, володаря Кубку світу, Заслуженого майстра спорту, Почесного громадянина м. Харкова та Харківської області Юрія Михайловича Пояркова

Спорт

25 березня в Палаці спорту «Локомотив» відбувся недільний турнір «Відкритий Кубок з жіночого волейболу серед ВНЗ на призи Східного Корпусу». У турнірі взяли участь 6 студентських команд Харківської області (ХНПУ, ХНУРЕ, ХДАФК, ХНМУ, ЗСУ, ХНЕУ). Вітаємо нашу команду в складі студенток ф-ту

ФВ і спорту Станіслави Парфьоновой, Дар'ї Іванченко, Анастасії Нужної, Вікторії Ференц, Яни Зорькіної, Ксенії Циганкової та укр. мовно-літер. ф-ту Анастасії Жукової з ПЕРЕМОГОЮ! Дівчат нагородили Кубком, грамотою, медалями та цукерками. Бажаємо нашій улюбленій команді красивої гри і тільки перемог.

ЛІТО РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ ВЖЕ СЬОГОДНІ

Згідно з традицією, щороку в лютому-березні відбувається збір-семинар для підготовки студентів III курсу до роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

26–28 лютого 2018 р. такий семінар зібрав студентів фізмату та природничого ф-тів.

У перший день студентам розповіли про розвиток власних лідерських якостей, про секрети управління загоном, про те, як можна завоювати довіру дітей та стати для них «ідеальним». Також з лекцій нам запам'яталося багато цікавого про психологію дітей різних вікових груп, про взаємодію з дітьми, методи вирішення конфліктних ситуацій, уміння знаходити спільну мову та згуртовувати дітей шляхом використання ігрових технік.

Наступний день зборів був присвячений розмовам про те, як зробити табірну зміну яскравою та незабутньою як для вихованців, так і для вихователів; як розвивати в собі креативність та готуватися до роботи в таборі.

Третій день — різноплановий: розглядалися серйозні питання про без-

пеку дітей на воді, що потрібно робити при сонячному ударі та в інших небезпечних ситуаціях; пройшли цікаві майстер-класи з виробів із паперу, з підручних матеріалів (наприклад, із шишок, каштанів, пластиліну, жолудів тощо).

Три дні зборів швидко пролетіли, і скоро все отримане можна буде застосовувати в різних таборах України.

Юлія Лемешко, III курс, фізмат

Квест

«МІСЦЯМИ ЖІНОЧОЇ ІСТОРІЇ ХАРКОВА»

30 березня студенти нашого університету взяли участь у міському квесті «Місцями жіночої історії м. Харкова» у рамках Місяця жіночої історії, організованого Центром гендерної культури Харкова.

Завданнями квесту було прослухати лекцію в бібліотеці та написати відгук на офіційній сторінці гендерного центру, розгадати загадку та знайти

ши високі знання рідного міста, уміння швидко реагувати та вирішувати поставлені задачі. Як результат — команда посіла перше місце.

місце, яке було описано в завданні, сфотографуватися там, а також відвідати квартиру-музей Гризодубових та зняти репортаж після екскурсії музеєм-квартирою.

Студенти-сковородівці проявили себе якнайкраще, продемонстрував-

ши активні, цілеспрямовані та прагматично розвиваються кожного дня, захищати честь нашого університету на різноманітних конкурсах та змаганнях.

Єлизавета Дьячкова, Голова Спілки студентів та молоді ун-ту

Патріотичне виховання

XV КУБОК ОТАМАНА

15 березня 2018 р. відбулися традиційні, уже XV, змагання за Кубок Отамана.

Із привітальним словом виступив ректор, Польовий Гетьман Слобідського Козацького округу, Отаман ОНОЦЬУК імені Г.С. Сковороди, генерал-отаман УК, академік Іван Федорович Прокопенко.

Свято розпочалося феєричним виступом учнів ХСШ №17, членів військово-математичного клубу «Вікторія», які презентували показовий номер «Нащадки лицарства».

За Кубок змагалися 7 збірних студентських команд усіх ф-тів та учнівські команди двох шкіл м. Харкова (ЗОШ №56 та ЗОШ №84). У програмі змагань були такі конкурси: «Візитівка козацької команди», «Баскетбольна естафета», «Веселі старты», «Перетягування линви». Усі команди гідно презентували свої козацькі осередки, виявили єдність та дружню підтримку суперників, отримали призи, у тому числі й найсмачніші торти.

Переможцями загальнокомандної першості стали студенти збірної команди фізико-математичного (Кіш «Краяни») та природничого (Кіш імені Б. Хмельницького) ф-тів. **Друге місце** у студентів ф-ту фізвиховання і спор-

ту — Кіш імені І. Сірка, які були представлені виключно першокурсниками. **Третє місце** поділили команди істафу (Кіш імені Д. Яворницького), юрфаку (Кіш імені П. Орлика) та економфаку (Кіш «Нащадки козацького роду»). **Четверте місце** у збірної команди ф-тів іноземної філології (Кіш імені П. Дорошенка) та Коша імені Г. Квітки-Основ'яненка укр. мовно-літературного ф-ту.

Серед учнівських команд місця розподілилися так: I місце — ЗОШ №84; II місце — ЗОШ №56.

Вітаємо всіх переможців та учасників козацького спортивно-патріотичного свята нашого ун-ту. Дякуємо всім студентам, уболівальникам, викладачам, деканам, школярам та вчителям за активну участь, командний та патріотичний дух, позитивні емоції! Щиро дякуємо ректорів І.Ф. Прокопенку за козацьке виховання студентської й учнівської молоді в стінах нашого університету! Чекаємо команди та їх уболівальників у гостинній залі ХНПУ імені Г.С. Сковороди наступного року.

І.В. Кривенцова, доцент, голова Спортклубу ун-ту, І.В. Чернікова, доцент, координатор з виконавчої роботи істафу

Науковий пошук

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ ГАЗЕТИ «УЧИТЕЛЬ»

У часи технічного прогресу, здавалося б, потреби в газеті немає. Про всі події дізнаємося із соціальних мереж. Але наразі ми не можемо передбачити вагу інформативного наповнення газети та її історичну місію.

Як у калейдоскопі, у газеті відображено швидку зміну явищ, осіб, подій, які впливали на хід історії, розвиток педагогічної освіти й педагогічного ВНЗ.

У контексті уточнення історичних фактів становлення й розвитку ХНПУ імені Г.С. Сковороди варто відзначити важливість газети «Учитель», яка нещодавно відсвяткувала солідний ювілей. Відомо, що до 1933 р. педагогічні інститути існували в різних формах, у тому числі й інститутів народної освіти (ІНО), ф-ти соціального виховання яких до 1930 р. займалися підготовкою майбутніх учителів. Уже в 1931 р. Харківський ІНО мав всеукраїнське значення, що відобразилося в його назві: Всеукраїнський інститут народної освіти імені М.О. Скрипника, при якому виходила газета «ІНОВЕЦЬ». Авторський колектив газети підбирав підсумки роботи вишу, визначав досягнення, перспективні завдання, знайомив із формами навчальної роботи, самоосвіти студентів, діяльністю кафедр і їх керівників, на шпальтах студенти із вдячністю зверталися до викладачів ф-тів тощо.

Завдяки насиченому життю ВУІНО імені М.О. Скрипника, відданості освітній справі його професорсько-викладацького складу, активній

позиції студентів шпальти «ІНОВЦЯ» цікаві й насичені, сповнені живим подихом тієї епохи — становлення єдиної мережі вітчизняних вищих педагогічних навчальних закладів. Саме завдяки газеті освітній спільноті України представлено портрети директора ІНО, керівника кафедри історії Йосипа Григоровича Подольського (1931–1935 рр.) і завідувача кафедри педагогіки Терентія Павловича Гарбуза (1931–1933 рр.).

«Своєю енергією та вмінням організувати роботу веде наш виш у лавах передових», — так характеризував Й.Г. Подольського на сторінках газети. За його керівництва інститут мав потужний професорсько-викладацький склад, розширювався контингент студентів, зростала кількість факультетських приймальних комісій. Хвиля масових репресій 1937 р. не оминула Й.Г. Подольського, якого, за відомостями архівних матеріалів СБУ м. Вінниці, було засуджено до найвищої міри покарання — розстрілу з конфіскацією майна за «керівництво троцькістською організацією Вінницької області». Навіть в особовій справі фотокартка відсутня. За сприяння дружини Рохілі Данилівни ім'я Й.Г. Подольського було реабілітовано в 1958 р.

Ще одним знаковим відкриттям завдяки газеті «ІНОВЕЦЬ» став завідувач

кафедри педагогіки ВУІНО Т.П. Гарбуз, за спогадами Григорія Костюка, «високий, стрункий, козацької постави красень», котрому Микола Хвильовий допоміг переїхати з Богодухова до Харкова, стати аспірантом інституту педагогіки, адміністратором ВАПЛІТЕ. Його авторству належать одні з перших підручників з української мови, два букварі й читанка для шкіл соціального виховання. За обставин хвили репресій у 1933 р. професора Т.П. Гарбуза, «що систематично своїми класово-ворожими й шкідливими «теоріями» намагався зірвати здійснення політехнізації школи, від роботи в інституті звільнено».

Далеко не всі номери «ІНОВЦЯ» та навіть не за всі роки збереглися через трагічність 1930-х років. Однак газета вела велику просвітницьку роботу в той час, мала вагоме значення для розвитку навчального закладу, тому цілком можна припустити, що разом з інститутом вона зазнала реорганізаційних змін, стала підґрунтям до заснування газети «Учитель».

Сьогодні хочеться побажати нашому «Учителю» пільної роботи й нових творчих звершень, а авторам рубрик — не пропускати вагомих подій, які можуть відтворити повноту життя нашого університету через сторіччя!

О.І. Башкір, доц. каф. загальної педагогіки і ПВШ

Конкурс-форум-2018

«ЛІТОПИС» ВИЗНАЧАЄ ПЕРЕМОЖЦІВ

13 квітня в Науковій бібліотеці (НБ) Харківського юридичного ун-ту імені Я. Мудрого відбулося нагородження переможців IX міського конкурсу університетських газет «Літопис».

Спочатку редактори газет вишів разом з проректором з навчально-методичної роботи академіком В.В. Комаровим та головою журі конкурсу М.М. Десятниковим відвідали виставковий зал, у якому отримали позитивний заряд від творчості нашого сучасника В. Ганецького та його учнів, пройшли добре оснащеними

читальними залами НБ, ознайомилися із раритетами відділу рідкісної та старовинної книги. У конференц-залі академік В.В. Комаров вручив Грамоти переможцям. Крім того, у рамках круглого столу «Вішівська преса: вимоги часу» пройшли дебати щодо нових підходів у молодіжній пресі, де взяли участь редактори

й студенти юридичного ун-ту. Наш «Учитель» у цьому році переміг у номінації «Висвітлення студентського життя». Кращою університетською газетою, за рішенням журі, до якого увійшли члени відділі Національної спілки журналістів, стала газета «Автодорожник» (ХНАДУ).

Ірина Бикова, гол. редактор газети «Учитель»

Інклюзивна освіта

КОЖНА ДИТИНА — ОКРЕМИЙ СВІТ

Ми можемо пізнавати наш світ ще з дитинства. А що ж тоді робити дітям з особливими потребами? Невже навколишній світ так і залишиться для них великою таємницею? Ні! Ні! І ще раз ні! Адже ми живемо у XXI столітті, де можливе все.

Студенти III курсу ф-ту початкового навчання на чолі з викладачем каф. початкової, дошкільної та професійної освіти В.О. Шищенко відвідали інклюзивний простір освіти, науки й мистецтва «Арсенал ідей України» в НТУ «ХПІ», де нам провів екскурсію Василь Володимирович Маліков, доц. каф. етики, естетики та історії культури НТУ «ХПІ», член Ради молодих учених. Ця екскурсія була особливою, адже ми мали змогу не просто прослухати розповідь про ресурси кімнати, а й доторкнутися до всього, що знаходилося в ній, відчути це так, як відчувають діти з особливими потребами.

Інклюзивна кімната відкрита для всіх. Нею завідує чудова жінка Ганна Валентинівна Бистріченко, яка із задоволенням давала відповіді на наші запитання й навіть читала ці запитання

у наших очах, адже після побаченого ми просто не могли сказати ані слова.

У кімнаті все створено для дітей з особливими потребами. У ній є абсолютно все: кінетичний пісок, із якого діти можуть робити різноманітні фігури, кубики, конструктор, зразки різних на дотик матеріалів, стіна із моделями різних технічних засобів (телефон, калькулятор, магнітофон тощо) і велика скульптура людини, яка ніби натякає, що людина з особливими потребами — це звичайна людина, якій також потрібне спілкування й яку не треба виокремлювати з числа інших, їм просто необхідна повага оточуючих.

Ця інклюзивна кімната є першою в Харківській області. Її відкрила перша леді України Марина Порошенко 7 вересня 2017 року.

У нас, студентів III курсу, була можливість відвести дітей з особливими

потребами, а саме з вадами зору, до інклюзивної кімнати та поспілкуватися з ними. Діти із задоволенням гралися із кінетичним піском, намагалися зрозуміти, яка на дотик трава й як виглядає телефон. Дітки навіть намагалися описати, яке на вигляд сонце. Один із хлопчиків сказав: «Мені здається, що воно велике і кругле, і дуже тепле, як руки мамі». У такі моменти починаєш цінувати життя, адже те, що для нас звичне і буденне, для дітей з особливими потребами — щось нове і незвичайне. Ми можемо бачити, чути, спілкуватися. Цінуйте, що маєте, адже хтось навіть не знає, який вигляд має квітка або як звучить голос мамі.

Кожна дитина — це окремий світ, який дорослі мають досліджувати, вивчати та навчати, а головне — любити!

Дарина Авраменко, 31 група, ф-т початкового навчання

Презентація книги

«ІВАН ФРАНКО: ВЗГЛЯД НА ЛІТЕРАТУРУ»

3 квітня на ф-ті славістики відбулася презентація книги відомого літературознавця, док. філол. наук, проф. Леоніда Генріховича Фрізмана «Іван Франко: Взгляд на литературу» (Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017, 608 с.).

Презентація збирала широкий загал зацікавлених фахівців: викладачів, аспірантів та студентів ф-ту славістики та україністики мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, які заздалегідь ознайомилися із вмістом наукової монографії, тому зустріч з її автором набула характеру дружньої бесіди про процес створення книги, основні особливості естетичних поглядів українського письменника, його багатогранний вплив на літературний процес.

Уперше предметом ґрунтовного аналізу стала значна критична спадщина

Франка, яка склала більш ніж двадцять томів у зібранні його творів. Леонід Генріхович зазначив, що її можна порівняти за обсягом та значущістю з художньою творчістю письменника вона є неповторним явищем у світовій літературі. Унікальність презентованої книги визначається ще й тим, що літературно-критичне надбання Франка аналізується не тільки з погляду змісту, але й форми. Докладно досліджено поетику заголовків та епіграфів, засоби художньої виразності, образотворення, що використовувалися Франком під час написання літературних портретів тощо. Книзі притаманний особливий

«фрізманівський» стиль, у якому поєднується науковість з емоційністю, цікавість з аналітичністю.

Книга привертає увагу не тільки тим, що її автор — літературознавець-руси́ст зі світовим ім'ям — звернувся до проблем вивчення української літератури (адже для Леоніда Генріховича це не вперше), але й тим, що вона написана російською мовою і таким чином нагадує читачеві, що Франко належить не тільки українській, але й світовій культурі та заслуговує на те, щоб про нього писали всіма мовами світу.

А.Г. Козлова, доц. каф. світової літератури

Конкурс

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

22–23 березня 2018 р. на базі Запорізького національного ун-ту проходив V Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт із соціологічних наук.

У конкурсі брали участь 66 представників з 28 ВНЗ України. Максим Ковальов, студент першого року навчання освітнього ступеня «магістр» спеціальності 052 «Політологія», з дослідженням на тему «Сучасний етап європейської інтеграції: конфліктологічний вимір» (наук. кер.: д. філос. н., проф., зав. каф. політології, соціології і культурології І.О. Радіонов) посів ІІ місце ІІ-го етапу конкурсу. До складу журі входили провідні фахівці в галузі соціологічних наук з КНУ імені Т.Г. Шевченка, ХНУ імені В.Н. Каразіна, ЛНУ імені Івана Франка та інших вишів країни. Вітаємо Максима й бажаємо натхнення на подальші перемоги!

Ю.Д. Данько, канд. політ. наук, викл. каф. політології, соціології і культурології

Іменна аудиторія

ЗУСТРІЧАЄ ПОГЛЯД УЛЮБЛЕНОГО ДЕКАНА

27 березня цього року традиційну зустріч, на яку збираються в стінах своєї alma mater колишні студенти фізмату, було присвячено вшануванню пам'яті професора каф. Інформатики, декана Олександра Івановича Гончарова й урочистому відкриттю аудиторії його імені.

На запрошення відгукнулося багато наших випускників, які зіхалися з різних куточків країни і заповнили найбільшу аудиторію ф-ту — 102-Б, що відтепер є аудиторією О.І. Гончарова. Особливої атмосфери зустрічі додала присутність почесних гостей — дружини і сина Олександра Івановича.

Олександр Іванович Гончаров увійшов в історію нашого ф-ту як декан, який поклав в основу своєї роботи професіоналізм, гуманність, високу людську гідність. Кожен, хто навчався або працював на ф-ті, відчував його особисту увагу й доброзичливість. З великим хвилюванням і з безмежною вдячністю, повагою і любов'ю викладачі ф-ту й випускники розповідали про свого колегу і декана, відзначали його мудрість і талант керівника, доброту і людяність. Це був Декан з великої літери, який знав усіх студентів поіменно, тримав у пам'яті історію навчання кожного з них, цікавився їхнім подальшим життям. Випускники згадували його як батька і справжнього наставника, багатьом він надав підтримку, допоміг самовизначитися.

«По хвилях спогадів» — так була позначена тема зустрічі, і всі присутні поринули в цю теплу хвилю. Лунали улюблені пісні Олександра Івановича, вірші, які йому присвятили колеги й студенти. Проникливо прозвучали слова вірша, який зав. каф. загальної педагогіки і ПВШ С.Т. Золотухіна написала до цієї події:

Что же было особенным в Вас?

Может, то,
что спокойствием и уважением
Вы снимали тревоги,
сомнения, волнения?
Убегдали учиться,
дружить и работать,
В этом видели цель,
интерес и заботу?...

Як добре, що є на фізико-математичному аудиторії, де нас зустрічає спокійний, сповнений доброти й розуміння погляд улюбленого Декана.

Л.І. Білоусова, зав. каф. інформатики

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор Юлія Лебенко
Дизайн, верстка
Василь Березовський
Коректор Олена Карпенко

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні ТОВ «Юка
Оптіма» вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3,
оф. 601, м. Київ, 03680.
Тираж 500 прим.